

страна на евентуални трети страни и обществото като цяло.

Одитът бива **външен**, когато е извършван от външни за организацията лица, и **вътрешен**, когато одиторите са от самата организация.

Съществуват различни видове одити в зависимост от целта, с която биват извършвани. Общото между тях е, че всички те представляват **проверка и /или проучване с цел подобряване**. По-нататък са изброени някои от най-разпространените видове одит според тяхната цел (Davies et al., 2003).

Най-старият измежду видовете одит е **финансовият одит**. Възникнал е още през средновековието, но активно му развитие се осъществява през XIX и XX век (Audits). Представлява независима проверка на счетоводната отчетност с цел да се изрази мнение за нейната достоверност.

Одитът на процесите е изчерпателна проверка на всички ключови процеси, която установява в каква степен те съответстват на стандартите на организацията. Тези проверки трябва да бъдат осъществявани периодично и зависи от това доколко един процес е важен за функционирането на организацията. Ако процесът има влияние върху репутацията на организацията или върху главните продукти, може да бъде необходим тримесечен одит. В други случаи, когато процесът е ключов само за една област от дейността на организацията, може да бъде по-целесъобразен шестмесечният одит.

Одит по ISO. Международният стандарт ISO съдържа ръководства по принципите на одитиране, управление на одиторски програми, в това число във връзка с управлението на качеството, както и по други аспекти на одита.

Такъв тип одит може да бъде приложен към всеки процес в организацията и към всеки тип организация, която се придържа към ISO 9001:2000 в своята система за управление на качеството или към ISO 14000, който цели да помогне на организациите да минимизират негативното въздействие на своите процеси върху околната среда. Този тип одити могат да бъдат вътрешни и външни.

Измежду всички национални статистически служби в ЕСС единствено тази на Словакия е сертифицирана по ISO 9001:2000. Одитът в националната статистическа служба на Словакия се извършва в подкрепа на постигането на главната стратегическа цел: систематичното повишаване на значимостта на институцията - на нейната резултатност, на доверието и признанието към нея. Одити по ISO се провеждат и в Националния статистически институт на Португалия. По-подробно опитът на Португалия в провеждането на този одит е представен в т. 4.

При **последващия одит** се проверява изпълнението на препоръки от предишна, по-мощна проверка. Целта е да се провери не само дали всички препоръки са били изпълнени, но и дали изпълнението им е дало очакваните резултати.